

Op 11 augustus 2021 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van de heer Mart van Lagen van de fractie CDA gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van de heer Mart van Lagen (CDA) inzake 'Het is tijd voor een ander afvalbeleid'.

Sinds de invoering ervan in 2017 is het huidige 'Diftar'-afvalscheidingssysteem niet onbesproken gebleven. De inwoners hebben al op verschillende manieren hun zorgen en bezwaren geuit en ook de gemeenteraad heeft geregeld om opheldering gevraagd.

Het college heeft niet gekozen voor een verandering van het afvalbeleid, maar heeft expliciet gekozen om de inwoners van Enschede extra boetes op te leggen om de afvaloverlast tegen te gaan.

De laatste jaren is er ontzettend veel geïnvesteerd om de binnenstad aantrekkelijker te maken voor toeristen. Maar de vele afvalzakken die naast de afvalcontainers en prullenbakken staan dragen niet bij aan de aantrekkelijkheid van de binnenstad. Het is een grote ergernis geworden. Enschede is dit afvalbeleid beu.

Het CDA Enschede is van mening dat de tijd rijp is voor een ander afvalbeleid. Vooralsnog heeft dit afvalbeleid enkel geleid tot strengere boetes, overlast in de straten en een negatief aanzicht van de binnenstad. Daarnaast heeft afvalinzamelingsbeleid 'Diftar' ontzettend veel geld gekost.

De Wijkraad Binnenstad heeft een duidelijk statement afgegeven dat onderschreven wordt door de winkeliersvereniging Winkelhart. Wij stellen daarom de volgende vragen aan het college van burgemeester en wethouders:

Vraag 1

In hoeverre erkent het college c.q. de portefeuillehouder dat het huidige afvalbeleid 'Diftar' heeft gefaald zoals de Wijkraad Binnenstad aangeeft? Graag een toelichting hierop.

Antwoord

Het college heeft de opdracht van de raad om de vastgestelde afvaldoelen te realiseren, te weten max. 50 kilo restafval per inwoner en 90% afvalscheiding in 2030. Door de invoering van diftar is het afvalscheidingsresultaat aanzienlijk gestegen en de hoeveelheid restafval sterk verminderd. De raad heeft recent als vervolgstap in realisatie van de doelen, besloten om met ingang van 1 januari van dit jaar twee grote projecten in te voeren, te weten het keuzemodel waarbij inwoners van laagbouw hun eigen formaat en soort minicontainer konden kiezen en de gescheiden inzameling van GFE bij hoogbouw. Het college staat achter de door de raad vastgestelde aanpak.

Door de invoering van diftar in 2017 (raadsbesluit d.d. 12-10-2015, vanuit de raad was hiervoor brede steun) hebben we veel minder restafval, veel meer gescheiden grondstoffen en ook hiermee gepaard gaande lagere kosten voor onze inwoners. Het college merkt dat deze vraag regelmatig terugkomt en het antwoord steeds hetzelfde is. Illegale bijplaatsingen zijn van alle tijden is en vele gemeenten hebben hiermee te kampen. Dit hardnekkige probleem wordt niet opgelost door afschaffing van diftar. We hadden ook voor de invoering van diftar te maken met illegale bijplaatsingen. Daarnaast zullen de kosten voor afvalinzameling veel hoger zijn als diftar wordt afgeschaft (zie ook het antwoord op vraag 3). Daarnaast zien we dat als gevolg van corona meer legaal maar ook illegaal afval wordt aangeboden, wat de negatieve beeldvorming rondom afval versterkt.

U heeft in de reactie op het rapport van uw commissie Enschede Akkoord kunnen lezen wat wij reeds doen en gaan doen om het aantal bijplaatsingen te verminderen. We zetten op verschillende plaatsen interventies in tegen bijplaatsingen en doen dit samen met betrokken partijen en inwoners. Zo zijn wij en blijven wij ook in gesprek met vertegenwoordigers van de binnenstad om gezamenlijk te komen tot een plan van aanpak. En zijn er al maatregelen in gang gezet. Momenteel werken we mogelijkheden uit om inwoners te faciliteren bij het afvoeren van hun (klein) grof afval.

Vraag 2

In hoeverre is het college het met de Wijkraad Binnenstad eens dat de tijd rijp is voor een ander afvalbeleid? Waarom niet of waarom wel en wanneer komt het college met een nieuw beleidsvoorstel?

Antwoord

Zie antwoord op vraag 1.

Vraag 3

Wat waren de baten, lasten en de investeringen van 'Diftar' sinds de invoering ervan in 2017? Wegen volgens het college de baten nog op tegen de lasten en de vele investeringen die zijn gedaan?

Antwoord

Op 21 september 2020 is er een soortgelijke vraag gesteld door dhr. J.W. Elferink (collegebesluit d.d. 20-10-2020). Wij verwijzen graag naar dit antwoord. Juist door het besluit van uw raad tot de invoering van diftar zijn de kosten binnen de perken gebleven. Het afvalscheidingsresultaat is van 49% in 2016 naar 67% is gestegen in 2020. Dit zijn resultaten waar u trots op mag zijn.

'Eerdere beantwoording:

De Afvalstoffenheffing stijgt of daalt als gevolg van kosten en opbrengsten. De kosten bij de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval staan in directe relatie met de afvalstoffenheffing die bij de Enschedese huishoudens elk jaar in rekening wordt gebracht. Met de invoering van diftar (vanaf 2017) is de afvalstoffenheffing gemiddeld 40 euro per huishouden gedaald t.o.v. het jaar 2016. Het is niet mogelijk om de besparing elk jaar aan te geven omdat we niet weten hoe de ontwikkeling van de kosten en opbrengsten zonder diftar zou zijn geweest. Wel is duidelijk dat we nu aanmerkelijk minder restafval aanbieden waarvoor hoge verwerkingskosten moeten worden betaald en dat we meer gescheiden stromen hebben die een opbrengst kennen.

Vanaf de invoering van diftar is als gevolg van de stijging van de belasting op verbranding van restafval (2019) het variabele deel verhoogd (van 6,90 euro naar 7,52 euro per lediging van een grijze 240 liter minicontainer). In 2020 is het vaste deel in de Afvalstoffenheffing verhoogd met circa 2% als gevolg van hogere prijzen bij onze leveranciers (o.a. indexering Twente Milieu) en ontwikkelingen in de economische conjunctuur (zo is de oud papierprijs aanzienlijk gedaald).'

Vraag 4

In hoeverre heeft de invoering van de Bestuurlijke Boete geleid tot minder afvaloverlast? Ook zijn wij benieuwd hoeveel boetes er totaal voor afvalvergrijpen zijn afgegeven.

Antwoord

Van 1 januari tot 1 augustus 2021 zijn er 185 boetes uitgedeeld voor afvalovertredingen. Het is niet vast te stellen in hoeverre de bestuurlijke boete een vermindering in afvaloverlast teweeg heeft gebracht. Handhaving is één van de middelen die wordt ingezet om de overlast te verminderen. Tegelijkertijd ruimden de inwoners tijdens de coronapandemie meer op waarvan een deel als bijgeplaatst afval (verkeerd) is aangeboden. Dat was merkbaar in het straatbeeld. Ook is door diezelfde coronapandemie veel handhavingscapaciteit ingezet op de naleving van de coronaregels.

Vraag 5

Hoe kijkt het college aan tegen de afvaloverlast in de binnenstad en welke mogelijkheden ziet het college om zo snel als mogelijk de afvaloverlast te beperken?

Antwoord

De overlast in de binnenstad ligt genuanceerder dan het beeld dat wordt neergezet. Het gaat hier niet alleen om overlast vanwege huishoudelijk afval maar ook vanwege bedrijfsafval en ergernissen vanwege de vele vervoersbewegingen in de binnenstad. Dit vraagt om een bredere aanpak gericht op een aantrekkelijke, leefbare en schone binnenstad waar ondernemers, inwoners, gemeente een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben. Afval is hier slechts een onderdeel in. Wij zijn en blijven in gesprek met ondernemers en inwoners van de binnenstad. Er zijn concrete acties benoemd, die worden uitgevoerd. Het gaat hier om aanpak van 6 hotspots, verplaatsing van locaties waar bedrijfsafval wordt aangeboden, doelgroepgerichte communicatie, verminderen van vervoersbewegingen in de binnenstad, werken aan zero-emissie enz.

Enschede, 1 september 2021

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

dr. G.O. van Veldhuizen